

Německá úprava jako vzor?

V německém právu najdeme ekvivalent českého § 15 ObchZ v § 54 HGB, kde je upravena obchodní plná moc. Ustanovení § 54 odst. 1 a 2 HGB zní v originále takto: *“(1) Ist jemand ohne Erteilung der Prokura zum Betrieb eines Handelsgewerbes oder zur Vornahme einer bestimmten zu einem Handelsgewerbe gehörigen Art von Geschäften oder zur Vornahme einzelner zu einem Handelsgewerbe gehöriger Geschäfte ermächtigt, so erstreckt sich die Vollmacht (Handlungsvollmacht) auf alle Geschäfte und Rechtshandlungen, die der Betrieb eines derartigen Handelsgewerbes oder die Vornahme derartiger Geschäfte gewöhnlich mit sich bringt. (2) Zur Veräußerung oder Belastung von Grundstücken, zur Eingehung von Wechselverbindlichkeiten, zur Aufnahme von Darlehen und zur Prozeßführung ist der Handlungsbevollmächtigte nur ermächtigt, wenn ihm eine solche Befugnis besonders erteilt ist. (3) Sonstige Beschränkungen der Handlungsvollmacht braucht ein Dritter nur dann gegen sich gelten zu lassen, wenn er sie kannte oder kennen musste”*. Obchodní plnomocník (Handlungsbevollmächtigter) je osoba, která – aniž by disponovala prokurou – byla ustavena k provozování živnosti nebo k určitému druhu jednání, resp. k jednotlivým jednáním, které souvisí s provozováním živnosti (Pověření nemusí být žádným způsobem formalizováno a může být dáno i konkludentně). Podle § 54 odst. 1 HGB je obchodní plnomocník zmocněn ke všem právním úkonům, které obvykle přináší provozování této obchodní činnosti nebo provádění takovychto jednání.

Jak vyplývá ze druhého odstavce § 54 HGB, netýká se ale toto automatické zmocnění mj. právě směnečných závazků (Dále také zcizování a zatěžování nemovitostí, půjček a vedení sporů.) Ty jsou považovány za jeden z tzv. nebezpečných obchodů (*gefährliche Geschäfte*, srov. Holzhammer, R.: *Allgemeines Handelsrecht und Wertpapierrecht*. 4. vydání, Springer Verlag 1993, s. 64), k nimž zákon vyžaduje speciální oprávnění zástupce a ani dobrá víra třetích osob, se kterými bylo jednáno, na tom nic nemění (srov. § 54 odst. 3 HGB a *contrario*). A jak neopomenuli dodat Baumbach s Hefermehlem (Baumbach/Hefermehl, s. 139), je udělení plné moci k podepisování směnek s ohledem na hrozící rizika projevem obzvláštní důvěry.